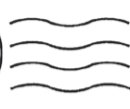

ΜΕΣΟΤΟΠΙΤΙΚΑ ΝΕΑ

ΔΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ
ΜΕΣΟΤΟΠΙΤΩΝ ΛΕΣΒΟΥ "Η Αναγέννηση"

www.mesotopites.weebly.com • e-mail: anagenme@gmail.com
ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ 33-172 37 ΔΑΦΝΗ • ΤΗΛ.: 210 9707417

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 269 • ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ - ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2021 • Κωδικός 2960 Χ+5

ΜΕ ΔΥΝΑΜΗ ΚΑΙ ΣΥΝΕΣΗ...

Φίλοι και συχωριανοί,

ΤΟ ΑΡΘΡΟ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο φθινόπωρος Οκτώβρης είναι ο μήνας επανεκκίνησης των τμημάτων του Συλλόγου μετά από ενάμιση χρόνο. Το διάστημα που πέρασε έχει αφήσει τα σημάδια του στην καθημερινότητα όλου του κόσμου. Είναι φυσικό να κυριαρχεί ακόμη ο φόβος και η ανασφάλεια. Το κακό δεν έχει περάσει ακόμη, όμως μπορούμε να κοιτάμε μπροστά με αισιοδοξία και σιγουριά. Όλοι οι πολιτιστικοί Σύλλογοι για να λειτουργήσουν πρέπει να σεβαστούν τους κανόνες που περιγράφονται στο υγειονομικό πρωτόκολλο. Αυτό κάνουμε κι εμείς.

Ξεκινάμε λοιπόν την προσπάθεια ώστε η αίσθησή μας να αποκτήσει τη ζωή που της αξίζει, τη δημιουργικότητα που χαρακτηρίζει την κάθε μέρα της εβδομάδας. Τα Διοικητικά Συμβούλια γίνονται πάντοτε τη Δευτέρα, με ζωντανή παρουσία την 1η και 3η εβδομάδα του μήνα και από απόσταση τη 2η και 4η εβδομάδα. Καλούμε τα στελέχη και τους φίλους μας με την παρουσία και τις προτάσεις τους να βοηθήσουν ώστε τα ζωντανά Διοικητικά Συμβούλια να αποκτήσουν ξανά τον πληθυσμό των απόψεων, τη ζωντανία της έκφρασης, με αποφάσεις που θα αντανάκλουν τον παλμό του κόσμου μας.

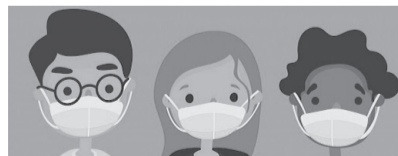
Τα δημιουργικά τμήματα -χορευτικό, χορωδία, μουσικά, θεατρικό- έχουν ήδη ξεκινήσει. Ας προσπαθήσουμε να συμβάλουμε στη μαζικοποίησή τους, ιδιαίτερα με νέους και παιδιά. Είμαστε σίγουροι πως όλοι όσοι έρχονται ακολουθούν τους γνωστούς κανόνες που γνωρίζουμε για τους κλειστούς χώρους -ενήλικες εμβολιασμένοι ή με ράπιντ, μαθητές με σελφ. Κανείς δε θα θελήσει να βάλει σε κίνδυνο την υγεία όλων, αλλά και το Σύλλογο σε περιπέτειες, καθώς σε περίπτωση που πιστοποιηθεί παράβαση υπάρχει μεγάλο πρόστιμο και κλείσιμο του Συλλόγου για ένα διάστημα.

Φίλοι μας

Με σύνεση και αποφασιστικότητα θα αντιμετωπίσουμε και πάλι τη νέα κατάσταση. Σιγά-σιγά θα μπούμε ξανά στους γνώριμους δρόμους της συλλογικής δημιουργίας και της ζωντανής, αληθινής επικοινωνίας. Συνεχίζουμε να προσέχουμε, συνεχίζουμε να ονειρευόμαστε. Όλοι μαζί θα αφήσουμε πίσω τις δύσκολες στιγμές που λίγο ή πολύ έχουμε βιώσει. Μόνο αν βρεθούμε ξανά όλοι μαζί θα αισθανθούμε ξανά τη δύναμη της ανθρώπινης επαφής, τη ζεστασιά της συλλογικής αγκαλιάς. Ευχόμαστε σε όλους υγεία και δύναμη. Καλό φθινόπωρο! Καλή αντάμωση!

ΤΟ Δ.Σ.

**ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΟΛΩΝ ΜΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ
Η ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΕΣΟΤΟΠΙΤΩΝ ΛΕΣΒΟΥ «Η ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ»
ΘΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ ΜΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ**

Για την είσοδο στην αίθουσα, οφείλουν **όλοι, ανεξαιρέτως**, να επιδεικνύουν:

- Πιστοποιητικό εμβολιασμού, είτε
- Πιστοποιητικό νόσησης (εκδίδεται 30 ημέρες μετά από τον πρώτο θετικό έλεγχο και η ισχύς του διαρκεί έως 6 μήνες μετά απ' αυτόν), είτε
- Αρνητικό rapid ή pcr test των τελευταίων 48 ωρών, για τους ανεμβολιαστούς ενήλικες (δεν θα γίνονται δεκτά self test).

«ΣΑΝ ΤΑ ΘΑΛΑΣΣΟΠΟΥΛΙΑ» ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 2022

ΓΡΑΦΕΙ Η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΩΣΤΑΝΤΗ

Το νέο ημερολόγιο του Συλλόγου για το 2022 «*Σαν τα θαλασσοπούλια*», είναι γεγονός και είναι πρωτότυπο, σύγχρονο και... αέρινο, κυριολεκτικά! Και αυτό διότι το θέμα του είναι ο τόπος μας όπως φαίνεται από ψηλά και συγκεκριμένα από αεροφωτογραφίες του Μεσοτόπου, των παραλιών μας και των εξοχών μας, που με γενναιοδωρία μας προσέφερε ο

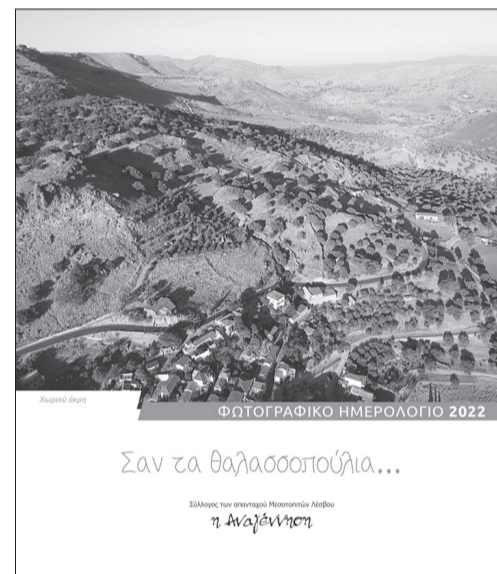
Κλέαρχος Βουρνάζος, τον οποίο και ευχαριστούμε! Ο Κλέαρχος με το drone του έβγαλε εκατοντάδες φωτογραφίες από τον Μεσοτόπο, το Ταβάρι, τον Ποδάρ, τον Χρούσο, την Μαλλιόντα, τον Πορτό κ.λπ. και μας προσέφερε πλούσιο και υψηλής ποιότητας υλικό. Η επιλογή ήταν δύσκολη, αλλά το αποτέλεσμα πιστεύουμε ότι θα ικανοποιήσει όλους.

Τα κείμενα επιμελήθηκε και εμπλούτισε η **Γιώτα Πλωμαρίτου**.

Προμηθευτείτε λοιπόν το νέο μας ημερολόγιο για να απολαύσετε το χωριό μας από ψηλά, όπως το βλέπουν τα θαλασσοπούλια και θα διαπιστώσετε ότι είναι το ίδιο ωραίο και από τον ουρανό!

Ζητήστε το από τα μέλη του Δ.Σ. ή περάστε από το Σύλλογο. Διαθέσιμο στην τιμή των 7€.

Σπεύσατε εγκαίρως, γιατί θα εξαντληθεί!

Κυριακή 28 Νοεμβρίου από τις 8.30 έως τις 12.30

ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ

Στο Σύλλογο Μεσοτοπιτών

Τα πιστοποιητικά μπορούν να είναι σε έγχαρτη και ηλεκτρονική μορφή και θα ελέγχονται με ειδική εφαρμογή σε κινητό τηλέφωνο.

- Εξαιρετικά **και μόνο** για τα παιδιά σχολικής ηλικίας, θα γίνονται δεκτά τα αρνητικά self test που χρησιμοποιούνται και για το σχολείο.

Όλοι, ανεξαιρέτως, υποχρεούνται να φορούν συνεχώς μάσκα, κατά τον χρόνο παραμονής τους στην αίθουσα, και να τηρούν τις προβλεπόμενες αποστάσεις.

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΠΟΥ ΤΗΡΕΙΤΕ ΤΑ ΜΕΤΡΑ!

ΕΙΔΗΣΕΙΣ – ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ – ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΤΟ Δ.Σ. ΕΝΗΜΕΡΩΝΕΙ

Η επόμενη εθελοντική αιμοδοσία στο χώρο του Συλλόγου μας θα είναι την Κυριακή 28 Νοεμβρίου. Παρακαλούμε όλους όσοι ευεργετήθηκαν λαμβάνοντας οι ίδιοι ή οι συγγενείς τους αίμα από την Τράπεζα Αίματος να προσέλθουν να αιμοδοτήσουν ώστε στο μέλλον σε αντίστοιχη ώρα ανάγκης να είναι σε θέση ο Σύλλογος να τους συνδράμει. Ας μην ξεχνάμε ότι το αίμα δεν πουλιέται και δεν αγοράζεται. Είναι ένα δώρο ζωής προς το συνάνθρωπο, που παίρνει μόλις λίγα λεπτά από το χρόνο μας. Προσκαλούμε λοιπόν κυρίως τους νέους μας, από 18 ετών και πάνω, να έρθουν και να χαρίσουν ζωή!

Η λειτουργία των δημιουργικών μας τμημάτων ξεκίνησε και πάλι, κάτω από νέες και λίγο διαφορετικές συνθήκες βέβαια, αλλά με το ίδιο -και μεγαλύτερο- κέφι! Έτσι λοιπόν τα τμήματα θα λειτουργούν ως εξής:

Τρίτη: Σαντούρι με τη Σταυρούλα Σπανού (19.00-21.30)

Τετάρτη: Χορωδία με τον Βαγγέλη Σαραντίδη (17.30-19.00)

Πέμπτη: Θεατρική ομάδα με τη Μαρίνα Δημητρίου (18.00-19.30)

Σάββατο: Χορευτικό τμήμα με τον Κώστα Πιπίνη (2 τμήματα 17.30-18.30 & 19.00-20.00)

Διαδικτυακό μάθημα: Μπουζούκι-κιθάρα με το Λουκά Λημναίο

Τηλεφωνήστε στο Σύλλογο (2109707417) ή ελάτε στο χώρο μας για να συμμετέχετε σε κάποιο από τα τμήματα.

Η Γωνιά των Γυναικών

«Τον ξέρω για ευαίσθητο και για παραπονιάρη...»

Οι ξαφνικές κακοκαιρίες του φθινοπώρου, οι πολυπόθητες βροχές για τους καλλιεργητές της γης και τους κτηνοτρόφους, μετατρέπονται πλέον συχνά σε εφιάλτες. Τεράστιοι όγκοι νερού πέφτουν από τον ουρανό. Ξηλακώνουν τη γη, υπερχειλίζουν τους χειμάρρους και τα ποτάμια, μετατρέπουν σε λίμνες δρόμους και λεωφόρους. Εικόνες βιβλικής καταστροφής πλημμυρίζουν τα σπίτια μας από την οθόνη της τηλεόρασης, αν δεν έχουν ήδη πλημμυρίσει πραγματικά από το κύμα των ακραίων καιρικών φαινομένων. Φαινομένων που τελευταία οι μετεωρολόγοι, ως άηθοι νοοί, βαπτίζουν με ονόματα θεών, ηρώων και πρόσφατα χορών. Χορεύουμε λοιπόν στους ρυθμούς του «Μπάλλου» και πίσω από τα ανοιχτά παράθυρα με τα κλειστά τζάμια παρακολουθούμε τους χειμάρρους των δρόμων. Κλιματική αλλαγή, ακραία καιρικά φαινόμενα, covid-19, τι άλλο θα ζήσουμε, αλλά κυρίως τι άλλο θα ζήσουν τα παιδιά μας.

Ξαφνικά η σκέψη μου πλημμυρίζει από τους στίχους του Ηλία Κατσούλη για τον Οκτώβριο. Δίσκος «Καλαντάρι» του Παντελή Θαλασσινού.

*«Τον ξέρω για ευαίσθητο και για παραπονιάρη
τον πάω στην Ακρόπολη, μετά στο Λουμπαρδιάρη.»*

Αυτό ακριβώς κάναμε και εμείς στην προ covid εποχή. Βγάيناμε βόλτα τον Οκτώβριο, διοργανώσαμε την πρώτη μας εκδρομή ή περίπατο στα ιστορικά σημεία της πόλης. Συζητούσαμε τι θα μας άρεσε να κάνουμε μέσα στο χρόνο και στο τσάι του Νοέμβρη φτιάχναμε τον ετήσιο προγραμματισμό. Η τελευταία μας εκδρομή ήταν στον Πλάτανο Κυνουρίας (γιορτή του κά-

Ένα πράγμα που μας έλειψε τον καιρό της πανδημίας ήταν οι εκδρομές και οι περίπατοι του Συλλόγου. Στη σκέψη μας είναι να επιχειρήσουμε κάτι σύντομα. Λεπτομέρειες ακόμα δεν δίνουμε, καθώς η ρευστότητα της κατάστασης δεν μας το επιτρέπει. Μείνετε πάντως συντονισμένοι στο facebook group και στην ιστοσελίδα του Συλλόγου ώστε να ενημερωθείτε άμεσα για την όποια ανακοίνωση.

Ευμίζουμε ότι ο Σύλλογος προκειμένου να βελτιώσει την επικοινωνία με τα μέλη του κάνει μια προσπάθεια επικαιροποίησης των μητρώων, αντικαθιστώντας όσα στοιχεία άλλαξαν και προσθέτοντας όσα λείπουν, όπως κινητό τηλέφωνο και ηλεκτρονική διεύθυνση e-mail. Σας διαβεβαιώνουμε ότι τα στοιχεία αυτά θα χρησιμοποιηθούν από το Σύλλογο αποκλειστικά και μόνο για την καλύτερη επικοινωνία μεταξύ μας. Σας παρακαλούμε λοιπόν να μεταβείτε στην αρχική σελίδα στην ιστοσελίδα του Συλλόγου (<https://mesotopites.weebly.com/>), να κατεβάσετε τη φόρμα που θα βρείτε εκεί, να τη συμπληρώσετε με τα στοιχεία σας, να τη σκανάρετε ή να τη φωτογραφίσετε και να τη στείλετε στο e-mail του Συλλόγου (anagenme@gmail.com) ή να την ταχυδρομήσετε στη διεύθυνση του Συλλόγου, Εθνικής Αντίστασης 33, Δάφνη, 17237.

Ευχόμαστε στην Δουδουνή Ελίza του Πέτρου και της Γιάννας Χάγιου που πέρασε στο Τμήμα Ψυχολογίας-Πολιτικών και Κοινωνικών Επιστημών στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, καλή φοίτηση και πάντα επιτυχίες!

στανου, Οκτώβρης 2019). Διασκεδάσαμε πλάι στα Πλατανιώτικα νερά και στην επιστροφή σας ζητήσαμε να γράψετε ιδέες για τις επόμενες εξορμήσεις. Μπροστά μου έχω τις προτάσεις σας, γραμμένες από το χέρι σας. Επιθυμίες υλοποιημένες, όπως μια επίσκεψη στο μουσείο Γουλιανδρή και εξωτικές, όπως εκδρομή στη μακρινή Ιαπωνία και το Τόκιο. Ανάμεσά τους όμορφα μέρη και νησιά της πατρίδας μας. Στο τέλος αυτών των τρισελίδων σημειώσεων, κάποια από εσάς έγραψε: «**Θέλω να έχουμε ειρήνη!!!**». Ίσως αυτό να είναι το μήνυμα, ειρήνη με τη φύση, ειρήνη με τις επιδημίες, ειρήνη με τον εαυτό μας και προσαρμογή στις νέες συνθήκες.

Τα Πλατανιώτικα Νερά

Ήδη το Δ.Σ. του Συλλόγου, ακολουθώντας τις κυβερνητικές οδηγίες, ανακοίνωσε τον τρόπο με τον οποίο θα λειτουργεί η αίθουσα. Επαναλειτουργούν σταδιακά τα δημιουργικά τμήματα και... εμείς, όπου να 'ναι, θα πιούμε τον πρώτο μας καφέ. Μέχρι τότε, σας αφιερώνουμε τους στίχους του Ηλία Κατσούλη, που τόσο γλυκά και εύστοχα περιγράφουν τον Οκτώβριο και ευχόμαστε Υγεία.

Η Πλατεία έτοιμη να μας υποδεχτεί

*«Με γιασεμάκι χιώτικο, λευκό χρυσανθεμάκι
Οκτώβρης ήρθε κι άνοιξε του κήπου το πορτάκι
τα μάτια είχε χαμηλά, σεμνά και ληπημένα
και κάτω από τα βλέφαρα δυο σύννεφα κρυμμένα.»*

*Τον ξέρω για ευαίσθητο και για παραπονιάρη
τον πάω στην Ακρόπολη, μετά στο Λουμπαρδιάρη.
Του Αϊ-Δημήτρη ανήμερα εχάρηκε η ψυχή του
έτσι που ήλιος έγινε στα μάτια η βροχή του.»*

*Την άλλη μέρα το πρωί, θυμάται το '40
τη σχολική παρέλαση, τη μεθυσμένη μπάντα
τα γυριστά σαξόφωνα και τα χρυσά τρομπόνια
κι αυτός σημαία υψώθηκε στις πόλεις τα μπαλκόνια.»*

Για το τμήμα γυναικών,
Χριστίνα Γιαννουκάκου - Κουρλή

ΜΕΣΟΤΟΠΙΤΙΚΑ ΝΕΑ ΔΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ

Ιδιοκτήτης: Σύλλογος Μεσοτοπιτών Λέσβου «Η ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ»
ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ 33, ΔΑΦΝΗ, 172 34 ΑΘΗΝΑ | ΤΗΛ.: 210 9707417 FAX: 210 9762595
www.mesotopites.weebly.com | e-mail: anagenme@gmail.com
Υπεύθυνη έκδοσης: Αντζελα Κοντού, angelakontou1971@gmail.com

Συντακτική ομάδα:
Εύα Καφετζή, Ελευθερία Κωσταντή, Δέσποινα Παναγιωτάρα,
Μαρία Παναγιωτάρα, Αρτέμις Φιλιππίδης, Ευαγγελία Χυδεριώτου

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ - ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ: ΕΛ. Ι. ΚΑΡΤΕΡΗΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.
ΝΙΚΑΙΑΣ 10, 104 34 ΑΘΗΝΑ ΤΗΛ.: 210 88.26.392, FAX: 210 88.20.655, peritechnon@yahoo.gr

Η Συντακτική ομάδα δικαιούται να συντέμνει, να τροποποιεί ή να απορρίπτει κείμενα προς δημοσίευση, ολόκληρα ή μέρος αυτών, αν είναι αντίθετα προς το καταστατικό του Συλλόγου ή τον κανονισμό της εφημερίδας και εάν κρίνει ότι μπορεί να προκαλέσουν προβλήματα στις σχέσεις των μελών και στις σχέσεις με τρίτους. Όλα τα προς δημοσίευση κείμενα πρέπει να υπογράφονται από τους συντάκτες τους και θεωρείται δεδομένο ότι εκφράζουν τις προσωπικές τους απόψεις.

ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ «ΜΕΣΟΤΟΠΟΣ»

ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ

33 φιάλες αίματος συγκεντρώθηκαν τις δύο Κυριακές 26 Σεπτεμβρίου και 3 Οκτωβρίου στην αιμοδοσία που πραγματοποιήθηκε στον Μεσοτόπο από τον Πολιτιστικό Σύλλογο. Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε το κλιμάκιο του Νοσοκομείου Μυτιλήνης που καλύπτει ακούραστα όλες τις αιμοδοσίες, την αγροτική ιατρό του χωριού μας κα **Χριστίνα Σπυροπούλου**, τον γιατρό του Κέντρου Υγείας Καλλιθέης κ. **Ευστράτιο Γελαγώτη** και τη νοσηλεύτρια κα **Γεωργία Τερζίδου** που ανταποκρίνονται στο κάλεσμά μας, κάθε φορά που τους το ζητάμε. Επίσης, ευχαριστούμε το μικροβιολογικό εργαστήριο του **Γεωργίου Μασσάντ**, για τις

δωρεάν εξετάσεις των αιμοδοτών, τη **Δήμητρα Βασιληή** που έχει αναλάβει όλα αυτά τα χρόνια την αιμοδοσία και φροντίζει να υπάρχει γιατρός την ημέρα αυτή να καλύψει την αιμοδοσία, καθώς και ό,τι άλλο χρειάζεται, την **Ευδοκία Κουρλή** για τους χυμούς που προσφέρει, τη **Δέσποινα Ζουμπουνέλλη** για τα νερά και την **Ειρήνη Κουρλή** για τα κεράσματα στους αιμοδοτές. Το μεγαλύτερο ευχαριστώ όμως είναι για όλους τους αιμοδοτές που, παρόλες τις δυσκολίες που υπήρχαν, έδωσαν το παρόν και συγκεντρώθηκαν αυτές οι φιάλες, τους ευχαριστούμε έναν έναν προσωπικά και είναι οι εξής:

Βακλατζή Κοραλία	Βασίλης Γεώργιος	Καρδαράς Χρήστος
Βασιληή Αργυρώ	Στεφάνου Παναγιώτης	Καξηρή Χριστίνα
Χαλκιά Σοφία	Πιπίνης Κυριάκος	Καναρίδης Μιχαήλ
Παπαβασιλείου Ιωάννα	Καξηρής Ιωάννης	Ιωσηφέλλης Γαβριήλ
Γωγής Σταύρος	Βουγιούκα Ιωάννα	Πιπίνης Ευστράτιος
Κωνσταντιδέλλης	Βουδούρης Χρήστος	Κωνσταντιδέλλης
Δημήτριος	Αθβανού Δέσποινα	Δημήτριος
Παπαβασιλείου Μαρίνα	Βακάλη Αθηνά	Περιβολάρης Άγγελος
Παπουτσής Νικόλαος	Βασίλης Βασίλειος	Βασίλης Γεώργιος
Βαζλά Δέσποινα	Βακάλης Παντελής	Μαθακάς Θεοδόχος
Λημναίου Μαρία	Πιπίνης Γεώργιος	Γωγή Δήμητρα
Πιπίνης Ιωάννης	Καναρίδου Μεληπωμένη	

Δίνουμε ραντεβού για τον Μάρτιο!

ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΓΟΝΕΩΝ & ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ

Ο Σύλλογος Γονέων των μαθητών Δημοτικού Σχολείου Μεσοτόπου όπως κάθε χρόνο στην έναρξη της σχολικής χρονιάς, μοίρασε στους μαθητές του δημοτικού αλλά και του Νηπιαγωγείου φωτιστικά γραφείου.

Επίσης, η Ειρήνη Κουρλή έκανε δωρεά τα τσουρέκια και η Μαρία Βουρνάζου τις σοκοφρέτες που μοιράστηκαν σε όλους τους μαθητές.

Θα θέλαμε επίσης να ευχαριστήσουμε θερμά τον Γιάννη Βασιίλα για τις διάφορες εργασίες που προσέφερε στο σχολείο.

ΒΡΑΣΜΑ ΚΑΙ ΠΕΤΣΕΛΙ

Οικιακή οικονομία και zero waste food. Ως όρους μπορεί να μην τα ήξεραν οι παλιές Μεσοτοπιτίσες νοικοκυρές αλλά ήταν μέρος της σπιτικής τους καθημερινότητας. Στην αγροτική κοινωνία όπου διαβίωναν τίποτα δεν πετιόταν, για όλα βρισκόταν τρόπος επαναχρησιμοποίησης.

Στα τέλη καλοκαιριού με αρχές φθινοπώρου στον Μεσοτόπο μάζευαν τα σύκα και τα έλιζαν στον ήλιο για να τα σοδιάσουν για το χειμώνα. Όταν ήταν έτοιμα, τα διάλεγαν χωρίζοντάς τα σε αυτά που ήταν 1ης ποιότητας και ήταν κατάλληλα για φάγωμα και στα 2ης ποιότητας, τα απόσυκα, όπως τα έλεγαν. Τα οποία φυσικά και δεν τα πετούσαν, αλλά από αυτά έφτιαχναν το βράσμα, το πετιμέζι δηλαδή. Μούλιαζαν και έβραζαν τα σύκα παίρνοντας το ζουμί τους, που το ξανάβραζαν για να γίνει ένα αρκετά πηχτό και σκούρο σιρόπι.

Το βράσμα μπορεί να χρησιμοποιηθεί με πολλούς τρόπους. Όπου και να το προσθέσουμε, εμπλουτίζει τη γεύση διότι περιέχει ουμάμι (η 5η γεύση). Μερικές ιδέες για το πού θα βάλατε το βράσμα είναι οι εξής:

Μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως σιρόπι και να γλυκάνει το παγωτό, το γιαούρτι και την κρέμα μας. Να περιχύσουμε με αυτό τη φρέσκια μυζήθρα, να το προσθέσουμε στο σιρόπι για τους λουκουμάδες, στο σιρόπι για τα φοινίκια (μελομακάρωνα).

Αντικαθιστά τη ζάχαρη στη μαγειρική. Για παράδειγμα, στη σάλτσα ντομάτας

ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΑΟΜ

Την Κυριακή 8 Αυγούστου, πραγματοποιήθηκε ο Δρόμος Υγείας Μεσοτόπου Λέσβου με μεγάλη επιτυχία. Με ευχαρίστηση διαπιστώσαμε τη μεγάλη συμμετοχή στο σύνολο των αγώνων και το πλήθος του κόσμου που προσήλθε για να παρακολουθήσει.

Δεν θα μπορούσε να ευοδωθεί αυτή η εκδήλωση χωρίς την έμπρακτη στήριξη πολλών από εσάς. Από την πρώτη στιγμή ο αγώνας βρήκε αποδέκτες και αρωγούς ευαισθητοποιημένους πολίτες, φορείς, επιχειρήσεις και εθελοντές. Η άμεση ανταπόκριση όλων των φορέων απέδειξε πως ενώνοντας τις δυνάμεις μας μπορούμε να πετύχουμε πολλά.

Για τον λόγο αυτό με την παρούσα επιστολή, θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε θερμά τον **Δήμο Δυτικής Λέσβου**, για την πολύτιμη βοήθειά τους σε όλα τα επίπεδα.

Τους **οικονομικούς μας χορηγούς**, για τη στήριξη και βοήθειά τους. Καθώς και τους **χορηγούς μας σε είδος και τους χορηγούς επικοινωνίας**.

Τους **εθελοντές**, που ο καθένας με τον τρόπο του βοήθησε στην επιτυχή διεξαγωγή της εκδήλωσης, αυτή η γιορτή του αθλητισμού βασίζεται πρωτίστως στην προσφορά, τον εθελοντισμό και την αγάπη για τον τόπο.

Την **Ελληνική Ομάδα Διάσωσης Μυτιλήνης**, για την άμεση ανταπόκρισή τους και την παιαίσιωσή τους με εθελοντές με αντίστοιχο εξοπλισμό.

Οι εθελοντές του ΑΟΜ.

Τους **γιατρούς μας Περιβολάρη Νικόλαο, Προβέντζα Παναγιώτη**, που ήταν πάντα δίπλα μας.

Το **Αστυνομικό τμήμα Αντίσσης**, για τη βοήθειά του.

Την **Πλωμαρίτου Παναγιώτα**, την **Ζουμπουλή-Πιπίνη Αθηνά** και τον **Τόβα Αριστείδη**, που έδωσαν χρώμα και φωνή στην εκφώνηση του Δρόμου Υγείας.

Και φυσικά **όλους τους αθλητές**, που συμμετείχαν στα αγωνίσματα, διότι χωρίς αυτούς δεν θα μπορούσε να υπάρχει αυτή η διοργάνωση, καθώς και **όλο τον κόσμο**, που ήρθε και φέτος ως κοινό, γιατί με την παρουσία τους επιβράβευσαν και τις δικές μας προσπάθειες, αλλά και αυτές των αθλητών.

Κλείνοντας, θα θέλαμε για άλλη μια φορά να εκφράσουμε την εκτίμησή μας σε όλους αυτούς που στέκονται δίπλα μας, αρωγοί στην οργάνωση και διεξαγωγή αυτής της εκδήλωσης και να ανανεώσουμε το ραντεβού μας για του χρόνου.

Με εκτίμηση,

Το Δ.Σ.

ΓΡΑΦΕΙ Η ΑΝΤΖΕΛΑ ΚΟΝΤΟΥ

που συνήθως προσθέτουμε λίγη ζάχαρη για να διορθώσουμε την οξύτητα, καλύτερα μπορούμε να προσθέσουμε μια κουταλίτσα βράσμα.

Μπορούμε να φτιάξουμε με το βράσμα μoustoκούλουρα και μoustoλευριά, όπως με το μούστο από σταφύλια. Απλώς προσθέτουμε το ανάλογο νερό για να μην είναι πολύ πηχτό.

Το βράσμα μπορεί να εμπλουτίσει τη βινεγκρέτ της σαλάτας μας με μοναδικό αποτέλεσμα. Ανακατεύουμε σε ένα βαζάκι 1 κουταλιά μoustάρδα, 1-2 κουταλιές βράσμα, 3 κουτα-

λιές ελαιόλαδο, 1 κουταλιά ξύδι, αλάτι και πιπέρι, κλείνουμε και χτυπάμε. Δοκιμάζουμε και διορθώνουμε τη γεύση κατά τα γούστα μας και περιχύνουμε την πράσινη σαλάτα μας. Φτιάξτε το και θα ανακαλύψετε νέους γευστικούς ορίζοντες!

Αλλά η πιο ωραία παρασκευή που έφτιαχναν οι Μεσοτοπιτίσες ήταν το ρετσελί, στη ντοπιολαλιά ριτσέλι'. Το ριτσέλι' είναι ένα γλυκό φτιαγμένο από βράσμα μαζί με το οποίο βράζονταν φρούτα και λαχανικά (κολοκύθι, φλούδες πορτοκαλιού, μελιτζάνα). Το φύλαγαν μέσα σε κουτρούπια πήλινα με καπάκι και το σέρβιραν όπως τα γλυκά κουταλιού.

Η ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΜΙΑΣ ΕΝΟΧΗΣ ΓΕΝΙΑΣ (ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ)

ΓΡΑΦΕΙ Η κα ΜΥΡΣΙΝΗ ΚΟΝΤΟΥ-ΚΑΡΚΑΝΗ

Εκπαιδευτικός συντ/ούχος

Μπροστά στα αθώα μάτια ενός μικρού παιδιού, του τετράμηνου εγγονού μου, που με απορία και περιέργεια περιεργάζονται αυτόν τον αλλόκοτο κόσμο στον οποίο βρέθηκε, αισθάνομαι την ανάγκη σήμερα -6 Αυγούστου 2021- να απολογηθώ.

Έξω μας περιβάλλει ένα εφιαλτικό σκηνικό, ένα άσπρο σύννεφο καπνού, που σαν σάβανο έχει σκεπάσει την Αττική.

Έξω καίγεται η ζωή, καίγεται το δάσος, τα δέντρα, τα ζώα, τα σπίτια, το βίος και οι ψυχές των ανθρώπων και σε μας φτάνουν τα αποκαϊδία, οι πένθιμες στάχτες για να μας υπενθυμίζουν το μέγεθος των ενοχών όλων μας!

Είμαστε ένοχοι, γιατί αδιαφορήσαμε για τις προειδοποιήσεις των ειδικών επιστημόνων, που έκρουαν τον κώδωνα του κινδύνου εδώ και κάμποσες δεκαετίες.

Είμαστε ένοχοι, γιατί δεν πιέσαμε τις κυβερνήσεις μας, τους ισχυρούς της γης να λάβουν μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος.

Είμαστε ένοχοι, γιατί αγνοήσαμε τις προειδοποιήσεις της ίδιας της φύσης, που με τα ακραία καιρικά φαινόμενα, που εμφανίζονταν ακόμα αραιά, ήθελε να μας δείξει πόσο επείγει να αναλάβουμε δράση και να προλάβουμε το κακό.

Είμαστε ένοχοι, γιατί σκεφτόμαστε ότι η κλιματική αλλαγή, ως κάτι πολύ κακό, θα ολοκληρώνονταν το 2050 ή και το 2100, δηλαδή την εποχή που θα ζούσαν τα εγγόνια και τα δισέγγονά μας και δεν κινητοποιηθήκαμε!

Γ' αυτό είμαστε ένοχοι και υπόλογοι απέναντι στις επερχόμενες γενεές.

Το φετινό καλοκαίρι του 2021 ήταν μια πρόγευση, μια εφιαλτική εικόνα από το μέλλον. Μια πρόγευση από μια μακρόσυρτη καταστροφή, η οποία συμβαίνει ήδη και θα εξακολουθήσει να συμβαίνει όλο και χειρότερα, αν δεν αλλιάξει «ο τρόπος λειτουργίας του κόσμου».

Μετά τον θανατηφόρο καύσωνα στις Η.Π.Α. και τον Καναδά, είχαμε το φαινόμενο της «ψυχρής λίμνης» στην Ευρώπη. Πρωτοφανείς πλημμύρες ιστορικών διαστάσεων με εκατόμβες νεκρών, ακόμα και σε πλούσιες και αναπτυγμένες χώρες (Γερμανία, Βέλγιο, Ολλανδία κ.ά.), αλλιά και ασύλληπτα θερμικά φαινόμενα σε βόρεια Ευρώπη και Σιβηρία.

Και ακολούθησαν τον Αύγουστο, μετά από μακρούς και πρωτόγνωρους καύσωνες, οι τρομερές πυρκαγιές σε Ελλάδα και άλλες μεσογειακές χώρες.

Οι επιστήμονες υποστηρίζουν ότι οι ανθρωπογενείς δραστηριότητες έχουν μεγάλη ευθύνη για την κλιματική κρίση. Βαθύτερη αιτία είναι η αλλαγή της σχέσης του ανθρώπου με την φύση «...Είμαστε μέρος της φύσης. Είμαστε δημιουργήματα της φύσης. Αν δεν συνεργαστούμε με τη φύση, τελικά ο πλανήτης Γη, ο ξενιστής μας, επειδή έχουμε γίνει ο καρκίνος του, μπορεί να φτάσει στο σημείο να μας αποτινάξει...» έγραφε ο **Μανώλης Γλέζος** σε ένα άρθρο του «Αυτοδιοίκηση και Περιβάλλον» στο περιοδικό ΜΕΣΟΤΟΠΟΣ το 2002.

Και ο καθηγητής **Ζερεφός**, που εδώ και δεκαετίες επισημαίνει τις σκληρές αλήθειες για το κλίμα, κάνει ιδιαίτερες προειδοποιήσεις για την ερημοποίηση της χώρας μας. Αναρωτιέται: «...Ένα παιδί που γεννιέται σήμερα, θα μπορεί να ζει στην Ελλάδα του 2070 ή η κλιματική κρίση θα έχει πλήξει τη χώρα, σε τέτοιο βαθμό, ώστε να προκαλέσει μαζική μετανάστευση;...». Η ζωή θα είναι σχεδόν «κανονική» στη Βόρεια Ελλάδα, στα νησιά του Ιονίου και αλλού, όχι όμως στα νησιά του Αιγαίου, στην Ανατολική Στερεά και την Πελοπόννησο. Ακόμα μπορεί μετά το 2050 να προκληθεί αντιστροφή του κλίματος αστυφιλίας, λόγω του ότι η ζωή στις μεγάλες πόλεις θα είναι προβληματική.

Ο κ. Ζερεφός υποστηρίζει ότι στην Ελλάδα ειδικά πρέπει να εκμεταλλευτούμε την ενέργεια που προσφέρει ο ήλιος (ηλιακή ενέργεια), ο αέρας (αιολική ενέργεια), την ενέργεια των κυμάτων, της παλίρροιας, τη γεωθερμική κ.ά. Η μετάβαση λοιπόν στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (αειφόρος ανάπτυξη) πρέπει να απασχολήσει πρωτίστως τις κυβερνήσεις της χώρας μας.

Μια διαρκής επισήμανση των ειδικών επιστημόνων σε παγκόσμια κλίμακα, είναι η μείωση της εκπομπής των αερίων υπερθέρμανσης, που προέρχονται κυρίως από την καύση λιγνίτη, απορριμμάτων και κυρίως άνθρακα. Έως το 2030 το αργότερο, πρέπει οι εκπομπές αυτές των αερίων να πέσουν στο μισό, ώστε η θερμοκρασία της γης να μειωθεί κατά 1,5 βαθμό. Θα γίνει όμως αυτό; Εδώ η ανθρωπότητα δεν μπορεί καλά-καλά

να συνεννοηθεί για ένα εμβόλιο, ώστε να μη μας θερίζει ένας θανατηφόρος ιός, θα μπορέσει άραγε να συντονιστεί ποτέ για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής;

Η δυσκολία αυτή οφείλεται κυρίως στην αποθέωση της οικονομικής ανάπτυξης, σαν υψηλότερου ιδανικού του σύγχρονου ανθρώπου, κυρίως στις πλουσιότερες χώρες του κόσμου. Σε μια στιγμή ειλικρίνειας, ο **Τζον Κέρι**, εκπρόσωπος του Αμερικανού Προέδρου ομολόγησε: «...Είναι δύσκολο να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα, μπροστά στα **ισχυρά συμφέροντα**, που θέλουν να συνεχίσουν όλα ως έχουν...».

Αυτή είναι δυστυχώς η σκληρή πραγματικότητα.

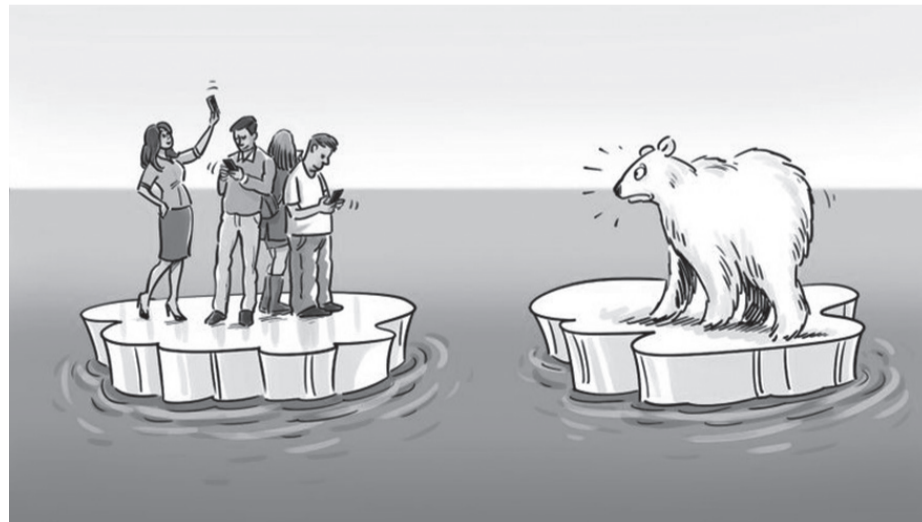
Όλοι θαυμάζουν την 18χρονη σήμερα Σουηδή ακτιβίστρια **Γκρέτα Τούνμπερκ**, που είχε το θάρρος, από 15 ετών, να αρχίσει ένα αγώνα, κατηγορώντας ανοιχτά τις ηγεσίες του κόσμου για την αδιαφορία τους για το περιβάλλον. Πολλοί νέοι την μιμούνται διαδηλώνοντας και διεκδικώντας μέτρα για την ανάσχεση της κλιματικής αλλαγής με το σύνθημα: «**Είμαστε εδώ, κάνουμε θόρυβο γιατί μας κλέβετε το μέλλον**». Κίνημα Fridays for Future ---Βερολίνο 2021. Αλληλεπληθής συνδιασκέψεις, σύνοδοι επί συνόδων, μεγαλόστομες διακηρύξεις και υποσχέσεις από ηγέτες μεγάλων κρατών για διάθεση δισεκατομμυρίων, μήπως όμως όλα αυτά κρύβουν όχι μόνο ανικανότητα αλλιά και έλλειψη θέλησης για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής;

Εδώ πρέπει να επισημάνουμε και κάτι ακόμα. Τα ακραία καιρικά φαινόμενα, όπως ξηρασίες, καύσωνες, πλημμύρες, κ.λπ. πλήττουν όχι μόνο σημαντικούς οικονομικούς τομείς (γεωργία, κτηνοτροφία, τουρισμός, μεταφορές κ.λπ.), αλλιά έχουν καταστροφικές συνέπειες στη ζωή και την υγεία των ανθρώπων.

Ο ίδιος ο **Πατριάρχης Βαρθολομαίος**, ο επονομαζόμενος Πράσινο Πατριάρχης για τη δράση του υπέρ του περιβάλλοντος, με αναφορά στην πανδημία, που πλήττει τον κόσμο εδώ και δύο χρόνια, τη συσχετίζει με την κλιματική αλλαγή λέγοντας μεταξύ άλλων: «...**Η συνεχιζόμενη και υπερβολικά βίαιη εισχώρηση της ανθρωπότητας στη φύση, με την εκτεταμένη παράνομη εμπορευματοποίηση της άγριας ζωής και την καταστροφή των φυσικών οικοσυστημάτων, μέσω της αποψίλωσης των δασών, της αστικοποίησης, της εντατικοποίησης των καλλιεργειών, των χημικών αποβλήτων, όπως και η παγκοσμιοποίηση και η αυξημένη μεταξύ μας διασύνδεση, είναι υπεύθυνες και για την ταχεία επέκταση μεταδοτικών νόσων και ιών από ζώο σε ζώο, περιλαμβανομένου και του ανθρώπου...**».

Το φαινόμενο πολλών «πιστών» σήμερα να αμφιβάλλουν και να περιφρονούν τα πορίσματα της επιστήμης, που φτάνει σε σημεία υστερίας εναντίον των επιστημονικών απόψεων, περιλαμβανομένων και των απόψεων για το περιβάλλον, μπορεί να οδηγήσει την ανθρωπότητα σε πισωγυρίσματα και επικίνδυνους ατραπούς.

Καταλήγοντας θέλω να τονίσω, όπως και άλλοτε (περιοδικό ΜΕΣΟΤΟΠΟΣ 1995 - Ο άνθρωπος της τσιμεντούπολης και η φύση), ότι κληρονομιά μας δεν είναι μόνο οι παραδόσεις, τα ήθη και έθιμα, η γλώσσα, τα τραγούδια και οι χοροί. Κληρονομιά μας είναι και η φύση που μας παρέδωσαν οι πρόγονοί μας και έχουμε χρέος να τη σεβαστούμε και να την παραδώσουμε ανέπαφη στις επερχόμενες γενεές, οι οποίες κάποτε θα μας ζητήσουν να απολογηθούμε!

«Άνθρωποι και κλιματική αλλαγή». Σκίτσο του Osama Hajjaj από την Ιορδανία.

«Όλοι οι ρεμπέτες του ντουινιά εμένα μ' αγαπούνε...» τραγουδά ο αγαπημένος του Μάρκος Βαμβακάρης και παρακάτω συνεχίζει «Όσοι δε με γνωρίζουνε τώρα θα με γνωρίσουν...». Πράγματι, ελάτε να γνωρίσουμε καλύτερα τον **Γιώργο Σκομβούλη**, έναν ακόμα νέο Μεσοτοπιτή μουσικό, που τόσες φορές τραγουδήσαμε και χορέψαμε στις νότες του μπουζουκιού του στο πανηγύρι ή σε κάποιο μαγαζί στο νησί μας.

Ο Γιώργος είναι 38 ετών, γέννημα-θρέμμα του Μεσοτόπου. Οι γονείς του, ο **Παναγιώτης** και η **Σούλα Σκομβούλη**, κατάλαβαν γρήγορα ότι από παιδί αγάπησε τη μουσική και πράγματι μεγαλώνοντας ακολούθησε αυτό το δρόμο. Το όργανό του είναι το μπουζούκι αλλά παίζει και λίγο κιθάρα για να μελετά, όπως λέει. Συνοδεύει το μπουζούκι του με τραγούδι, στο οποίο μάλιστα είναι εντελώς αυτοδίδακτος, χωρίς μαθήματα φωνητικής, με μόνο εργαλείο το έμφυτο ταλέντο του αλλά και την πολλή μελέτη. Ένα παλικάρι με λόγο ευθύ και λιτό, χωρίς τίποτα το περιττό, σε μια κουβέντα που σκιαγραφεί την πορεία του από παιδί στο μουσικό χώρο με όλες τις χαρές και τις δυσκολίες που συναντά συνεχώς, χωρίς όμως ποτέ να πάψει να προσπαθεί.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΚΟΜΒΟΥΛΗΣ: «ΠΡΕΠΕΙ ΠΑΝΤΑ ΝΑ ΠΡΟΣΠΑΘΟΥΜΕ ΓΙΑ ΟΛΑ. ΚΑΙ ΣΤΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΑΙ ΣΤΗ ΖΩΗ».

Πού οφείλεται η αγάπη σου για τη μουσική; Στο DNA ή στο περιβάλλον; Ποια ήταν τα πρώτα σου ακούσματα;

Δεν έχω πληροφορίες για μουσικούς στο σόι μας. Εμένα μου βγήκε λίγο-λίγο. Τα πρώτα μου ακούσματα ήταν από παλιές κασέτες που ο παππούς Γιώργος έβαζε κι ακούγαμε, θα ήμουν γύρω στα οχτώ χρονών και θυμάμαι πώς μου άρεσε αυτή η μουσική. Όταν ο παππούς πέθανε, πήρα εγώ τις κασέτες κι άρχισα να ακούω μόνος μου πια... παλιά ρεμπέτικα, αμανέδες, πριν ξεκινήσω να παίζω κάποιο όργανο. Απορούσαν πώς άκουγα τέτοια τραγούδια κι εγώ έλεγα αφού αυτά μου αρέσουν!

Στην αρχή ήθελα απλώς να παίξω κι εγώ αυτό που άκουγα. Μετά ξύπνησα ένα πρωί και ζήτησα από τον πατέρα μου να μου πάρει μπουζούκι, ήμουν στην Ε' δημοτικού. Όταν απέκτησα μπουζούκι, ξεκίνησα τα μαθήματα με το **Στέλιο Δουδωνή**. Μετά κάναμε ένα σχήμα με τον **Κωστή Δουδωνή**, πιτσιρικάδες ήμασταν και παίζαμε. Μας βάζανε στους χορούς όπου έπαιζε ο πατέρας του Κωστή, ο δάσκαλος ο **Γιάννης Δουδωνής**, ο οποίος μας βοήθησε πάρα πολύ και τεχνικά και από ρεπερτόριο. Το γυμνάσιο δεν το τέλειωσα. Το πρωί δουλεύα στην οικοδομή, αλλή το βράδυ, το μπουζούκι, μπουζούκι! Συνέχισα τα μαθήματα και τη μελέτη και στη Μυτιλήνη με το **Χρήστο Παναγιωτάρα**, με τον **Αντώνη Κονσολάκη**. Όταν ήμουν γύρω στα 17 μάς πήρε ο δάσκαλος στην ορχήστρα και ξεκίνησα να παίζω επαγγελματικά ως πούμπε σε γάμους, πανηγύρια, εκδηλώσεις κ.λπ. Αργότερα, όταν ζούσα κι έπαιζα στην Πάτρα, έκανα μαθήματα και με το **Γρηγόρη Βασιίλα**.

Η μουσική είναι το κύριο επάγγελμά μου, παρόλο που στην καραντίνα γύρισα στην οικοδομή μετά από πολλή χρόνια, αναγκαστικά. Στο προηγούμενο διάστημα δουλέψα κυρίως στο νησί, αλλή και έξω από αυτό, για παράδειγμα στην Τουρκία. Είχα πάει ένα διάστημα και στην Αθήνα για να ακούσω και να μάθω καινούρια πράγματα, να ακούσουμε καλλιτέχνες και να μάθουμε από αυτούς ή να παίξουμε μαζί τους. Εδώ στο νησί δεν έχουμε πολλές ευκαιρίες, είναι πιο περιορισμένος και

κλειστός ο κύκλος. Και να μείνω δεν έχω πρόβλημα, η Αθήνα μου αρέσει, όσον αφορά τα μουσικά, αλλή τα πράγματα ήταν χάλια, τα μεροκάματα πεσμένα. Παρόλο αυτά κατεβαίνουμε όταν υπάρχει κάποια πρόταση και παίζουμε και σε μαγαζιά της Αθήνας. Έχω συνεργαστεί με τον αείμνηστο **Στράτο Βακάλη**, τον **Βαγγέλη Σαραντίδη**, τον **Αντώνη Μυλωνά**, τη **Μαρία Σεϊτανίδου**, τον **Γιώργο Σταυρακέλη**, τον **Erdem Gureler** από Τουρκία, τη **Γιάννα Μαιστρέλλη**. Τώρα από το καλοκαίρι κι έπειτα ξεκινήσαμε και πάλι να παίζουμε.

Εμφανίζεσαι κάπου μόνιμα;

Όχι, στη γύρα είμαστε! Κάθε μέρα και σε άλλο μέρος. Την Τετάρτη στη Μυτιλήνη, την Πέμπτη στα Βατερρά, την Παρασκευή στον Αφάληνα... Θα έρθουμε και στην Αθήνα να παίξουμε, ενώ το Φλεβάρη θα πάμε στο Βέλγιο καλεσμένοι να παίξουμε σε μια αίθουσα. Είσαι σε ένα τετνωμένο σκονί σ' αυτή τη δουλειά, πρέπει να ψάχνεσαι συνέχεια.

Ποιο είδος μουσικής αγαπάς;

Παλιά έπαιζα και έντεχνα ελληνικά, τώρα έχω καταλήξει κυρίως στο ρεμπέτικο και στο λαϊκό. Έχω και το παραδοσιακό στο ρεπερτόριο, παίζουμε τα μυτιληνιά κ.λπ., αλλή προτιμώ τα ρεμπέτικα και τα παλιά λαϊκά. Οι αγαπημένοι μου συνθέτες είναι ο Μάρκος Βαμβακάρης και ο Βασίλης Τσιτσάνης. Στο αυτοκίνητο ακούω έντεχνα, καινούρια λαϊκά, όπως του Κορακάκη, παλιά παραδοσιακά τούρκικα, δημοτικά με κληρίνα.

Τι είναι η μουσική για σένα;

Η μουσική είναι η ζωή μου. Το πρώτο πράγμα που κάνω μόλις σηκωθώ είναι να πιάσω το όργανο να παίξω. Έχει περάσει από το μυαλό μου να τα παρατήσω, πολλές οι δυσκολίες και το τρέξιμο για το μεροκάματο, αλλή ποτέ δεν το άφησα, ποτέ δεν τα παρατήσα και γενικά δεν τα παρατώ, πρέπει πάντα να προσπαθούμε για όλα. Και στη μουσική και στη ζωή. Δε φτάνει το ταλέντο, θέλει προσπάθεια και δουλειά. Καθημερινή μελέτη και δουλειά, αν θες να φτάσεις σε κάποιο επίπεδο.

Η ΠΟΛΥΠΡΙΣΜΑΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΟΥ ΤΡΑΓΟΥΔΙΟΥ

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ

Το τραγούδι συνιστά μια έκφραση του λαϊκού πολιτισμού που είναι τόσο οικεία και αδιαχώριστη από την καθημερινότητά μας με συνέπεια να μην στεκόμαστε στοχαστικά όσο θα έπρεπε, ίσως, απέναντί του και να μην αντιλαμβανόμαστε την έκταση και το βάθος της επιρροής του στη διαμόρφωση της προσωπικότητας και της ψυχοδομής μας.

Η συγκεκριμένη μορφή καλλιτεχνικής έκφρασης σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί μια απαλή κι αδιάφορη υπόκρουση στις δραστηριότητές μας, ούτε μια διακοσμητική «ταπεσαρία» βίου ή ένα μουσικό φόντο που αννοδιακρίνεται από κάποιο πάλλο στο βάθος μιας ταβέρνας όπου κυριαρχούν ο μεταλλικός ήχος των μαχαιροπήρουνων καθώς κι εκείνος των ποτηριών που τσουγκρίζουν οι θαμώνες του μαγαζιού μεταξύ τους με ανεβασμένη την ένταση της φωνής τους εξαιτίας του κρασιού που πίνουν. Ούτε βέβαια μπορεί να αντιμετωπίζεται σαν «παραγέμισμα» ψυχαγωγικών τηλεοπτικών εκπομπών τα Σαββατόβραδα με στόχο εντυπωσιακούς δείκτες θεαματικότητας και την συνακόλουθη προσέλιψη μεγαλύτερων μεριδίων της διαφημιστικής πίτας εκ μέρους των καναλιών.

Το τραγούδι που βρίσκεται σε μια υψηλή στάθμη ποιότητας, από όποιον χώρο και αν προέρχεται, διαθέτει μια εξόχως παιδαγωγική λειτουργία. Κι αυτό καθώς τούτο το τρίπεπτος συνήθως διάρκειας ιαματικό πολιτισμικό αγαθό είναι ένας ταμειευτής αξιών, σοφίας, και απεικασμα, θα λέγαμε, του κοινού, συλλογικού φαντασιακού αλλή και της ιστορίας ενός τόπου. Ακόμη περισσότερο είναι ένας φορέας παιδείας, βαθιά δημοκρατικός, καθώς φτάνει αδιακρίτως στους πάντες διαμορφώνοντας το ήθος και το βλέμμα τους στον κόσμο. Θα μπορούσαμε κάλλιστα να το παρομοιάσουμε με ένα ψηφιδωτό που απαρτίζεται από χιλιάδες μουσικά κομμάτια ανταποκρινόμενα σε κάθε πτυχή και διακύμανση της ύπαρξής μας. Μια πλούσια πινακοθήκη συναισθημάτων, προβληματισμών και αναζητήσεων.

Κάθε τραγούδι είναι και ένα μικροσκοπικό «φιαλίδιο» με το δικό του άρωμα το καθένα στο οποίο βρίσκεται συμπυκνωμένο ένα εμπειρικό, βιωματικό υλικό που αγγίζει τους πάντες. Η συντροφιά του σταθερή και ουσιαστική στο πέρασμά μας από αυτήν την ζωή. Μας έχει γιατροπορέψει και μας έχει ανακουφίσει στα δύσκολα και στις δοκιμασίες, λειτουργώντας απ' την άλλη πλευρά και σαν πολλαπλασιαστής ευφορίας στις χαρές μας.

Επίσης, δεν θα πρέπει να παραβλέπουμε τη συμβολή του τραγουδιού, αυτής της καλαισθητής μελωδικής «μινιατούρας» αφηγηματικού λόγου, στην καλλιέργεια του γλωσσικού μας αισθητηρίου. Ο προσεκτικός και ευαίσθητος ακροατής έχει πολλά να διδαχθεί για παράδειγμα από την αμεσότητα και το αφησίδωτο των λαϊκών, των ρεμπέτικων, των παραδοσιακών μας τραγουδιών με τη μεγαλειώδη απλότητα και τη νοηματική ευθυβολία που τα χαρακτηρίζει. Πρόκειται για κομψοτεχνήματα της λαϊκής ποίησης ιδιαιτέρως διαπεραστικά του ψυχισμού μας, κάτι που εξηγεί την κομβική σημασία τους στην προσωπική διαδρομή και «μυθολογία» του καθενός μας.

Κάποιοι από εμάς συνειδητοποιώντας εξ απαλών ονύχων πόσα χρωστάμε στο τραγούδι είχαμε πάντα το «κουσούρι» να αναζητούμε πληροφορίες για τους δημιουργούς του, τον συνθέτη και τον στιχουργό του εκάστοτε κομματιού, με σεβασμό και ευγνωμοσύνη γι' αυτό που μας πρόσφεραν, κάτι που έκανε εντύπωση σε όσους έμεναν στο άκουσμα μονάχα καταναλώνοντάς το επιφανειακά.

Χωρίς αμφιβολία θα έπαιρνε την έκταση πολυτομής, ογκώδους πραγματείας η ανάδειξη των απειράριθμων όψεων του τραγουδιού πέρα από την αισθητική απόλαυση που μας προσφέρει. Για όλους τους παραπάνω λόγους, λοιπόν, δεν μπορούμε παρά να το αγαπάμε, να το μελετάμε και να το υπηρετούμε από τη θέση του και με τον τρόπο του ο καθένας.

ΑΝΤΙΟ ΠΛΟΥΤΑΡΧΕ...

Κάθε αποχαιρετισμός είναι δύσκολος και επώδυνος. Όταν όμως εκείνος που φεύγει από κοντά μας είναι ένα παιδικάρι 20 χρονών, τα κείμενα, τα λόγια, ακόμα και οι σκέψεις μοιάζουν τόσο λίγα και φτωχά για να εκφράσει κανείς τον πόνο και την οδύνη.

Πώς να δεχτούμε ότι αυτό το πανέμορφο, έξυπνο, χαρούμενο πλάσμα, ο Πλούταρχος, δεν είναι πια εδώ... η φράση φαίνεται λήθος. Τα 20χρονα παιδιά δεν πεθαίνουν. Γελάνε, ερωτεύονται, τραγουδάνε, κάνουν αστεία, ρουφάνε τη ζωή... Ζούνε. Ο θάνατος είναι έννοια ασύμβατη με τα νιάτα τους. Πώς να τα βάλλεις στην ίδια φράση;

Τόσο λήθος. Και τόσο άδικα. Ακόμα ένα παιδί χαμένο στην άσφαλη. Πόσο φόρο αίματος χρωστάμε πια; Δεν το χωράει το μυαλό. Μια στιγμή μόνο χωρίζει τη ζωή από το θάνατο, μια στιγμή κακιά και αναθεματισμένη... Αχ και να γινόταν να γυρίσει ο χρόνος πίσω, να είχαμε τη δύναμη να αλλιάξουμε τα γεγονότα...

Τι λόγια παρηγοριάς να βρούμε για τους φίλους του Πλούταρχου; Για τους παππούδες και τους θείους του, για τα ξαδέφια του; Για τον πατέρα του και τη μανούλα του; Ό,τι και να πούμε, η πραγματικότητα είναι αδυσώπητη και σκληρή. Το μόνο που μπορούμε είναι να συμμεριστούμε τα δάκρυα και τον πόνο της τραγικής απώλειας. Να είμαστε κοντά ο ένας με τον άλλο για να μοιράζουμε λίγο το βάρος και να εκφράζουμε το οδυνηρό συναίσθημα. Να ξαλαφρώνει λίγο η καρδιά βλέποντας πώς σε αυτό το πένθος είμαστε μαζί και όχι μόνοι.

Ο Πλούταρχος ήταν ένα σπάνιο παιδί. Όσοι βρέθηκαν κοντά του και πήραν λίγο από το φως του, ήταν τυχεροί. Τυχεροί που είδαν τη λάμψη των γαλάζιων ματιών του. Τυχεροί που ένιωσαν το χάδι της φιλίας του. Τυχεροί που τον είδαν να μεγαλώνει για 20 ολόκληρα χρόνια. Τυχεροί που τον έζησαν, που τον είχαν.

Ας κρατήσουμε αυτό. Οι στιγμές που ζήσατε με τον Πλούταρχο είναι ολόδικές σας. Φυλάξτε τις στην καρδιά σας κρατώντας τον για πάντα εκεί, γιατί όσο υπάρχουν οι πολύτιμες αναμνήσεις, θα υπάρχει κι εκείνος μέσα μας.

Εκ μέρους του Δ.Σ. του Συλλόγου «Η Αναγέννηση» και της συντακτικής ομάδας της εφημερίδας

Αντζελα Κοντού

ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΛΟΥΤΑΡΧΟ...

Στις 23 Σεπτεμβρη συγκλήθηκε την οικογένειά μας μια τραγική είδηση. Ο ανιψιός μου, Πλούταρχος Σκομβούλης, έχασε τον έλεγχο από το μηχανάκι του στον δρόμο Άγρας-Μεσοτόπου και σκοτώθηκε.

Όταν μου ζητήθηκε να γράψω κάτι για αυτόν, δυσκολεύτηκα. Πώς να περιγράψεις το φωτεινό του χαμόγελο, τα γαλαζοπράσινα ματάκια του, την όρεξη για ζωή που είχε. Για αυτούς που τον ήξεραν, ζητώ συγγνώμη που δεν θα μπορέσω να γράψω όλα όσα θα του άξιζαν.

Ήταν ένα χαρισματικό παιδί. Από μικρούλης είχε μανία με τη θάλασσα. Με το χαμόγελο το πονηρό του, πέρναγε ώρες με την καλαμίτσα του στημένη. Ήταν πάντοτε ευγενικός και προσεκτικός, αλλιά ταυτόχρονα καλαμπουρτζής και μεγάλο πειραχτήρι. Ήταν ένα από τα πιο έξυπνα και ταλαντούχα παιδιά που έχω γνωρίσει. Κατασκεύαζε κιθάρες μόνος του, όντας αυτοδίδακτος, έγραφε και έπαιζε μουσική, επισκεύαζε ηλεκτρικές συσκευές που έμπειροι ηλεκτρολόγοι, λέγανε ότι δεν γίνεται να επισκευαστούν, έβλεπε τους κύβους του Ρούμπικ σε 15 δευτερόλεπτα και ήταν δεινός ψαροντουφεκάς.

Όχι, δεν τα έκανε όλα τέλεια. Ήταν χοντροκέφαλος και παπατρέχας. Όταν έπαιρνε μια απόφαση, δεν μπορούσες να του αλλιάξεις γνώμη. Ίσως να ήταν γνωρίσμα της νεαρής του ηλικίας.

Έτσι όπως ήταν σε όλα του γρήγορος, έφυγε νωρίς, ούτε 20 χρονών. Άφησε στην οικογένεια, αλλιά και στους φίλους, ένα δυσαναπλήρωτο κενό. Θα είμαστε πάντα θλιμμένοι που δεν τον είδαμε να μεγαλώνει, να τα καταφέρνει στη ζωή του, να γίνεται ο νεαρός που φαινόταν ότι θα γίνει. Ένα παιδί με αρχές, με όρεξη για ζωή, που ομόρφαινε τη ζωή μας.

Θα μας λείψει, αλλιά θα τον θυμόμαστε πάντα και θα τον αγαπούμε. Αυτό που μπορώ να πω με σιγουριά είναι ότι δεν θα ξεχαστεί. Σας ευχαριστούμε για την αγάπη σας και τη συμπαράστασή σας σε αυτή τη δύσκολη στιγμή. Μακάρι να μην ξαναχάσει κανένας γονιός το παιδί του.

Ειρήνη Ζακύνη

Στον Πλούταρχο

Για το μεγάλο ταξίδι

Θέλω δυο λόγια να σας πω, δυο λόγια για να γράψω, μα δεν περνά ούτε στιγμή χωρίς ν' αναστενάξω. Σήμερα ο Μεσοτόπος κλαίει κι αναστενάζει και ένα μαύρο σύννεφο τον ουρανό σκεπάζει. Σήμερα όλο το χωριό είναι πολύ θλιμμένο γιατί έφυγε ένα παιδί πολύ αγαπημένο.

Μας έφυγε ο Πλούταρχος, αυτό το παιδικάρι αυτό το ήσυχο παιδί και του χωριού καμάρι. Ήταν 19 χρονών και ήθελε να ζήσει μα έφυγε απ' τη ζωή χωρίς να τη γνωρίσει.

Δεν έδινε δικαίωμα, δεν πείραξε κανένα και ήταν ένα παιδί από τα διαλεγμένα. Του άρεσε η θάλασσα ψάρευε, κολυπούσε και μ' ένα ψαροντουφεκό τις ώρες του περνούσε. Και στο σχολείο πάντοτε με άριστα περνούσε την τέχνη και τα γράμματα πολύ τα αγαπούσε.

Τα μάτια του τα γαλιανά ποτέ δεν θα ξεχάσω θα τα θυμάμαι πάντοτε όσο χρονών και να φτάσω Και εκείνο το χαμόγελο που είχαν τα δυο του χείλη θα το θυμούνται μια ζωή οι συγγενείς και οι φίλοι.

Αυτό το βλέμμα το γλυκό δεν είναι πια κοντά μας αλλιά θα μείνει ζωντανό βαθιά μας στην καρδιά μας

Ότι κι αν πούμε σήμερα ο πόνος μας δεν σβήνει και η πίκρα μέσα στην καρδιά παντοτινά θα μείνει Γεια και χαρά σου Πλούταρχε, κι αν είσαι μακριά μας όσο και αν πήγες μακριά έμεινες στην καρδιά μας Καλό ταξίδι Πλούταρχε, αγαπητό παιδί μας και όλοι μας θα σε έχουμε βαθιά μας στην ψυχή μας.

Δημήτρης Νοικοκύρης-Σαμαράς

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΙΤΣΑ Η ΝΟΣΟΚΟΜΑ ΜΝΗΜΗ ΜΑΡΙΑΣ ΤΖΙΝΕΛΛΗ (1928-2021)

Τέλος Σεπτεμβρίου αποχαιρέτησαμε στην Αθήνα την αγαπημένη μας κυρα-Μαρίτσα. Όποτε ανταμώναμε, πάντα καλοσυνάτη και πρόσχαρη! Μας αγαπούσε σαν παιδιά της, μιας κι αυτή μας ντάντευε «ιατρικά» στο χωριό, όταν ήμασταν μικρά.

Γεννήθηκε στον Μεσοτόπο το 1928, κόρη της **Σοφίας -το γένος Σκομβούλη** και του **Αρτέμης Ψωμά**, με καταγωγή από την Ερεσό. Μικρή υιοθετήθηκε από την θεία της **Ελένη**, αδερφή της μάνας της, και τον άντρα της **Ιγνάτιο Χαϊδεμένο**, που ήταν ψάλης στον Άη Δημήτρη και καλός βιολιτζής. Έμαθε γράμματα στο σχολείο του χωριού. Μαζί με τις: **Χριστίνα Πάνου Κοντέλλη** και **Αγγελική Καλαϊτζή-Πέρκου** ήταν πολύ καλές μαθήτριες και η δασκάλα τους η κυρα-**Δέσποινα Ασλήνη** παρότρυνε τους γονείς για σπουδές, αλλιά τα χρόνια δίσεκτα... Η θετή μάνα της η κυρα-Ελένη, ήταν έξυπνη γυναίκα και κουβαλούσε πλούσιες εμπειρίες από την κοσμοπολίτικη Σμύρνη. Εκεί είχε δει και είχε μάθει τις προόδους της ιατρικής επιστήμης, πώς βάζουμε ενέσεις, πώς αποστειρώνουμε υλικά και μετέφερε στη μικρή Μαρία, που της άρεσε να μαθαίνει, όλα τούτα τα «κόλπα», που δεν τα ήξεραν οι πρακτικές μαιές και γιατρίνες του χωριού! Έτσι η κυρα-Μαρίτσα από κοπελίτσα πρόσφερε εθελοντικά στο χωριό αυτές τις αναβαθμισμένες «ιατρικές» υπηρεσίες της, και σε κάποιες περιπτώσεις, κυρίως πρόωρων

νεογέννητων, σώθηκαν ζωές! Μιας και δεν υπήρχε τότε σπουδαγμένο νοσοκομείο-ακό προσωπικό, προτάθηκε το 1954 από τον πρόεδρο του χωριού **Νίκο Γωγή** με τη συμβολή και του δασκάλου **Αγγελέρου** και διορίστηκε νοσοκόμα. Πρόσφερε με πολλή αγάπη τις υπηρεσίες της πρώτα δίπλα στον παθολόγο ιατρό **Παναγιώτη Λουκίδη**, σε Μεσοτόπο και Άγρα, όπου πήγαιναν στην αρχή με υποζύγια και μετά με το τζιπ του γιατρού, και αργότερα με τον γιατρό **Καραγιάννη**. Το ιατρείο τότε ήταν στην Κοπριά και θυμόμαστε τη θεία Μαρίτσα -μικρά παιδιά εμείς- να μας κάνει τα εμβόλια! Στην περίοδο της εθνοσοσίας ήταν υπεύθυνη σε συνεργασία με τον Νομίατρο για την καταγραφή των κρουσμάτων και την φαρμακευτική αγωγή. Στο βιβλίο μου: «Το τραγούδι της φτερωτής στην κοιλάδα με τους νερόμυλους-Μαλλιόντα Μεσοτόπου Λέσβου» είχα τη χαρά να καταγραφεί αυτή η εμπειρία της! Παντρεύτηκε το 1953 τον **Χαράλαμφο Τζινέλλη-Μαμάνιο** και απέκτησαν δυο παιδιά: τον **Ιγνάτιο** και τη **Δέσποινα**. Το σπίτι τους ήταν στ' Αργαστηρέλι(ι), απέναντι από το παντοπωλείο του Βουγιούκα. Το 1966 παραιτήθηκε μιας και η οικογένεια έπρεπε να συνεχίσει τη ζωή της στην Αθήνα, όπου συνέχισε ως νοσοκόμα σε ιδιωτική κλινική μέχρι την συνταξιοδότησή της.

Η κυρα-Μαρίτσα ήταν μια άξια γυναίκα, που πρόσφερε σημαντικές υπηρεσίες στο χωριό μας. Θερμά συλλυπητήρια στους οικείους της... Θα την θυμόμαστε με πολλή αγάπη. Ας είναι ελαφρύ το χώμα της αταικής γης που την σκέπασε.

Φώτης Βασιλόγλου

Από όλα τα δεινά, χειρότερο ο πόλεμος. Στο πέρασμά του αφανίζει χώρες και χωριά, καταστρέφει και ανατρέπει τη ζωή όπως την ξέρει ο άνθρωπος, γονατίζει ψυχές και ηθικό, μα πάνω από όλα αφαιρεί ανθρώπινες ζωές χωρίς να λογαριάζει τίποτα. Αφήνει πίσω του καμένη γη και θρήνο. Καμιά αξία δεν υπολογίζει. Το μίσος ανάμεσα στις αντιμαχόμενες παρατάξεις βράζει ακόμα και δεκαετίες μετά. Κι όμως κάποιος τολμά να αντισταθεί. Υπερβαίνει όλα τα στερεότυπα και αντιπαραβάλλει απέναντι στο μίσος, την αγάπη. Και ποια αγάπη είναι πιο ανιδιοτελής και ικανή να ξεπεράσει τα πάντα; Η αγάπη της μάνας. Που είναι τόσο μεγάλη, ώστε φτάνει ακόμα και για τον εχθρό.

Η Μυτιλήνη κατελήφθη από τους Γερμανούς στις 5 Μαΐου 1941, παρεδόθη ως ανοχύρωτη πόλη και δεν προέβαλε καμία αντίσταση.

Θα ήταν 15 Μαΐου. Ήλθε στο Ταβάρι η γερμανική καταδίωξη που ήταν καϊκι από το γρι-γρι του Χατζάκη, από το Σίγρι με δύο πολυβόλα, ένα στην πλήρη και ένα στην πρύμνη. Βγήκε ένας Γερμανός και μπήκε στον Πλάτων τον καφενέ πάνοπλο, χειροβομβίδες κρεμασμένες στην μέση, ατομικό ξίφος και το περιβόητο όπλο του γερμανικού στρατού, το MARSHIP.

Μέσα στο καφενείο, ήταν ο Γεώργιος Ποδάρας, από την οικογένεια της θείας Διαμάντως, που είχε παντρευτεί στη Γαλλία και είχε κουρείο, ήταν κουρέας σε μια πόλη, κοντά στα σύνορα της Γερμανίας και μιλούσε τα γερμανικά και συνεννοήθηκε με τον Γερμανό, ο οποίος πεινούσε και ήθελε να φάει.

Η κυρά Μαρριάνθη, η γυναίκα του Πλάτων και μαστόρισσα καλή στα φαγητά, είχε βράσει ένα ψάρι, μαγιάτικο, για τη φαμίλια της, τέσσερα παιδιά και δύο οι γονείς, έξι. Όμως καθώς ποτέ δεν έλειπαν καπεταναίοι από τα καϊκια και έμποροι που θέλανε να φάνε, η κυρά Μαρριάνθη, εκτός που ήταν καλή μαγείρισσα, ήταν πάντα απλόχερη και ήταν το φαγητό και καλό και περισσότερο, έτσι που περίσσευε το βρισκόμενο όπως λέγαμε.

Του είπε ο διερμνέας του Γερμανού να καθίσει κι εκείνος ξαρματώνεται, κρεμάει στην καρέκλα όλα τα φερόμενα, χειροβομβίδες, όπλο και κάθεται στην καρέκλα. Είπε ο διερμνέας στην Μαρριάνθη να του ετοιμάσει να φάει.

Τηγάτισε εκείνη γόπες ταβαρίσιες και του τις σέρβιρε με παντζάρια με ξύδι και ψωμί κριθαρένιο. Τόσο πολύ ευχαριστήθηκε ο Γερμανός και όταν τέλειωσε ζήτησε να πληρώσει. Πηγαίνει κοντά ο Πλάτων τον λογαριασμό, του φωνάζει η κυρά Μαρριάνθη από δίπλα να μην του πάρει λεφτά, είναι δώρο της Μαρριάνθης.

Πηγαίνει κοντά, πιάνει το χέρι του, στην παλάμη της και από πάνω βάζει το άλλο της χέρι και του λέγει «Να προσέχεις πολύ, να πας ζωντανός στη μάνα σου».

Υ.Γ. Δεν υπήρχε ραδιόφωνο ή άλλος τρόπος, το μόνο που έφτανε σε μας όσο έβραζε η Ευρώπη και μπορούσαμε να μάθουμε, ήταν ο αριθμός των χιλιάδων σκοτωμένων κάθε μέρα.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΑΜΟΙ

- Η Κυριακή Μαθιανάκη του Δημητρίου και της Καίτης (το γένος Βαηληή) και ο Θεόδωρος Χαβιάρας τέλεσαν στην Αθήνα το θρησκευτικό τους γάμο και βάφτισαν το γιο τους Ιωάννη.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

- Η Δέσποινα Κουρλή και ο Αλέξανδρος Διαμαντόπουλος απέκτησαν αγοράκι στην Αθήνα.
- Η Μαρία Βασιίλα και ο Βαγγέλης Γωγής απέκτησαν αγοράκι στον Μεσότοπο.
- Η Σταυρούλα και ο Δημήτρης Βαηλελής απέκτησαν αγοράκι στον Μεσότοπο.
- Η Μυρσίνη Βασιίλα και ο Χρήστος Ψύλλος απέκτησαν αγοράκι στον Μεσότοπο.
- Ο Δημήτρης Κουρλής του Παναγιώτη και η Διονυσία Κονταξή απέκτησαν κοριτσάκι στην Αθήνα.
- Η Δήμητρα Μιχαηλίδου και ο Σταύρος Αλεξέλης απέκτησαν αγοράκι στην Καλλιόνη.

ΒΑΦΤΙΣΕΙΣ

- Η Γεωργία Λαϊνά και ο Στέλιος Βακάλης βάφτισαν το κοριτσάκι τους στην Καλλιόνη και το ονόμασαν Αγγελική-Ζαχάρω.
- Η Κατερίνα Τσακτίρα και ο Γαβρήλος Ιωσηφέλης βάφτισαν το κοριτσάκι τους στον Μεσότοπο και το ονόμασαν Δέσποινα.

ΘΑΝΑΤΟΙ

- Πέθανε στην Αθήνα η Μαρία Τζινέλλη του Χαράλαμπου.
- Έχασε τη ζωή του σε τροχαίο δυστύχημα στον Μεσότοπο ο Πλούταρχος Γεωργ. Σκομβούλης.

Ευχόμαστε συγχαρητήρια στις οικογένειες για τα ευτυχή γεγονότα και συλλυπητήρια στους οικείους των εκλιπόντων.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΥΠΕΡ ΣΥΛΛΟΓΟΥ «Η ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ»

- Η Ευπραξία Σωτηρέλλη, στη μνήμη του συζύγου της Αριστείδη, του εγγονού της Αριστείδη Βουρνάζου και των αδελφών της Βαγγέλη και Κώστα Κεληαδίτη, προσέφερε το ποσό των 100€.
- Η οικογένεια Αρίστου Ιωσηφέλλη του Γρηγορίου, προσέφερε αντί στεφάνου στη μνήμη Δημήτρη Παπαντωνίου, το ποσό των 30€.
- Ο Πάνος Βαλαβάνης του Δημητρίου, στη μνήμη της θείας του Μαρίας Τζινέλλη, προσέφερε το ποσό των 100€.

ΑΓΓΕΛΙΕΣ

Πωλούνται στο Μεσότοπο
 • Δεντρόκηπος, θέση Καστρούδα, εντός οικισμού, προσβάσιμος, οικοδομήσιμος, έκταση 900 τμ.
 • Ημιτελής οικία με όροφο, θέση Χωραφούδια.
 • Βοσκότοπος με βελανιδιές, 50 στρέμματα θέση Κούκος, Βουνάρια.
 Πληροφορίες 2253096263

Στους δύσκολους καιρούς που περνάμε η συνδρομή όλων είναι απαραίτητη για να μπορεί ο Σύλλογος να συνεχίζει σταθερά την πορεία του. Ευχαριστούμε πολύ τα μέλη μας που στηρίζουν τη συλλογική δράση και πληρώνουν τη συνδρομή τους (συνδρομή μέλους 20€, συνδρομή μόνο για εφημερίδα 15€, συνδρομή εξωτερικού 50€). Σας υπενθυμίζουμε ότι μπορείτε να τακτοποιήσετε τη συνδρομή σας ερχόμενοι στο Σύλλογο κάθε Δευτέρα 18.00-21.00 μ.μ. (210 9707417). Επίσης μπορείτε να καταθέσετε τη συνδρομή σας στην Τράπεζα Πειραιώς GR16 0172 0660 0050 6604 5290 408 (Σύλλογος Μεσοτοπιτών). Παρακαλείσθε να ενημερώνετε τον ταμία, Αρτέμη Φιλιππίδη, για την κατάθεσή σας στο τηλ. 6932416314. (Ο παλιός λογαριασμός στην Alpha Bank δεν ισχύει πια.)

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΦΕΝΕΙΟ

- Ο Φίλιππος Ρέμματος, προσέφερε 2 κοκορετσάκια, για το δευτεριάτικο τραπέζι.
- Η Αντζελα Κοντού, προσέφερε μια κασαρόλα φασόλια, για το δευτεριάτικο τραπέζι.
- Ο Γιώργος Δουδουνής (Ψύλλος), προσέφερε μια πεντάρα ρακί χωριανό.
- Ο Κώστας Καρδαράς, προσέφερε μια χύτρα φασόλια, για το δευτεριάτικο τραπέζι.

Ευχαριστούμε όλους για τις προσφορές και ζητάμε συγγνώμη αν λησμονήσαμε κάποια.

Ίχνη

Μα τα ίχνη που μου είπες να βαδίσω σβήσανε
 Πέρασαν από τότε βροχές και χιόνια από πάνω
 Ζώα άγρια πατήσαν με βία.
 Σα να μη γράφτηκαν ποτέ.
 Σα να μην έπρεπε να οδηγήσουν κάπου.
 Σα να έπρεπε ο άνεμος μόνο να τα περπατήσει...

Δεσμώτης

Έχεις μήνυμα

Πυκνή η ομίχλη, αδιαπέραστη,
 κρεμάστηκε κουρτίνα μπροστά μου
 Μια ξαφνική πνοή του ανέμου την παρέσυρε
 και κείνη χάθηκε
 χωρίς ν' αφήσει πίσω της ίχνη...
 Όμως εσύ,
 απ' όπου κι αν πέρασες,
 τα δικά σου σημάδια έμειναν για πάντα...
 Και εγώ ο τυχερός, τα νιώθω.

Σκορπιός

Ταξίδια στο χτες ψάχνοντας τις «ρίζες» των προγόνων!

Την 26η Αυγούστου, τελευταία μέρα των καλοκαιρινών διακοπών στο χωριό, είχα τη χαρά να ανταμώσουμε με την αγαπητή κ. **Χριστίνα Κοντάρα**, καθηγήτρια μουσικής από τη Μασαχουσέτη των Η.Π.Α. Είχα ξαναγράψει σε προηγούμενο φύλλο της εφημερίδας μας για την επίσκεψή της στον Μεσότοπο το 2019. Γνωριστήκαμε μέσα από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης κι έχουμε επικοινωνία τα τελευταία 3-4

χρόνια. Με συναρπάζει η έρευνά της στο οικογενειακό παρελθόν, η ψαχάρα να σκάψει βαθιά, να ποτίσει τις ρίζες της αϊλιά και η αγάπη της για τον Μεσότοπο, που γέννησε τους προγόνους! Ανταμώσαμε, μόλις ήρθαν στο Ταβάρι κι... ανοίξαμε τα κιτάπια μας. Παρέα κι η κόρη της **Πετρεά**. Είχε μαζί της: οικογενειακά δέντρα, παλιές φωτό κι έγγραφα και πολλή όρεξη να μάθει. Το ίδιο βράδυ βρεθήκαμε στην πλατεία αντάμα με τον **Ντίνο Χριστοδούλου**, τη **Χριστίνα** και τον **Στέλιο Τσαλαβούτη**, τον **Γαβρήλο** και την **Πόπη Χονδρέλλη** και περάσαμε όμορφα! Πριν λίγες μέρες έλαβα επιστολή και μας γράφει «όλη την ιστορία απ' την αρχή!»:

Στην Πλατεία όλη η καλή παρέα. Στο βάθος αριστερά η κα Χριστίνα και απέναντι δεξιά η κόρη της Πετρεά.

Στις 10 Απριλίου 2021 συνομίλησα με έναν εντελώς ξένο στο Facebook. Μοιραζόμαστε μαζί του το όνομα της οικογένειας Χονδρέλλης-Hondrellis, ωστόσο αυτός ζει στη Νορβηγία και εγώ 5.500 χλμ. δυτικά στη Μασαχουσέτη των Η.Π.Α.!

Χριστίνα Χονδρέλλη, Δημήτρης Κοντάρα και τα παιδιά τους Λούις και Κων/νος.

«Γεια σας», του γράφω. «Είμαι ξαδέρφη! Η γιαγιά μου ήταν η Χριστίνα Χονδρέλλη από τον Μεσότοπο».

«Χριστίνα! Χαίρομαι που σας ακούω», μου απαντά. Και συνεχίζει: «Προσπαθώ να βρω το ιστορικό της επώνυμης οικογένειας Hondrellis όσο μπορώ... Ο παππούς μου ήταν ο **Νίκος Χονδρέλλης** από τον Μανταμάδο».

Ποιοι είναι οι άνθρωποι της γενιάς των «Χονδρέλληδων»; Από πού είναι οι ρίζες τους; Πώς συνδέονται τα δυο κλαδιά του δέντρου σε Μεσότοπο και Μανταμάδο; Κάπως έτσι ξεκίνησε μια πολύ ενδιαφέρουσα φιλία από απόσταση.

Ο **Νίκος** και εγώ επικοινωνούμε σχεδόν καθημερινά. Έχουμε συνδυάσει τις προσπάθειές μας και στην πορεία έχουμε κάνει κάποιες ανακαλύψεις για την οικογένειά μας από τη Λέσβο! Φέτος το καλοκαίρι και παρά την πανδημία, ταξίδεψα στην Ελλάδα με κιτ DNA για να συνεχίσω την αναζήτηση και το ίδιο έκανε κι ο **Νίκος**. Καθώς γράφω αυτή την επιστολή -τέλος Σεπτεμβρίου 2021, αυτός επιστρέφει στη Νορβηγία από την Αθήνα.

Το ταξίδι μου ήταν νωρίτερα, στο τέλος του Αυγούστου. Ήταν το τρίτο μου ταξίδι στον Μεσότοπο. Το πρώτο ήταν μια μονοήμερη εκδρομή το 1985 με τον αείμνηστο πατέρα μου **Αλκιβιάδη Δημ. Κοντάρα**, οι γονείς του οποίου κατάγονταν από τον Μεσότοπο. Ο μπαμπάς και εγώ επισκεφθήκαμε το χωριό μια Κυριακή, παρακολουθήσαμε τη θεία λειτουργία στην εκκλησία της Παναγίας και θαυμάσαμε το καμπαναριό με τα ονόματα των αδελφών της μητέρας του: **Δημήτριο** και **Μιχάλη**, (χρηματοδότες του καμπαναριού), οι οποίοι εργάζονταν σε ένα κατάστημα καραμελών στο **Waltham Massachusetts**, κοντά στη **Βοστώνη**. Επέστρεψα με δεύτερη επίσκεψη το 2019 με την κόρη μου **Πετρεά**. Μας ξενάγησαν τα ξαδέρφια **Μιχάλης** και **Νίκη Βασιλά**, που μας έκαναν να νιώσουμε σαν να τους γνωρίζαμε όλη μας τη ζωή, παρόλο που μόλις είχαμε γνωριστεί! Τον περασμένο Αύγουστο του 2021, εγώ και η **Πετρεά** ξαναήρθαμε στο χωριό. Μέσω του **Βασίλη Βασιλά**, του ιστορικού ερευνητή-συγγραφέα, γιου της **Νίκης** και του **Μιχάλη**, που ζουν στην Αυστραλία, είχα γνωρίσει τον αγαπημένο Μεσοτοπίτη δάσκαλο **Φώτη Βασιλόγλου**. Ο **Φώτης** ανέλαβε να κάνει την καταγωγή μου προσωπική του υπόθεση. Λίγα λεπτά μετά την άφιξή μας στον Μεσότοπο αργά ένα απόγευμα, ο **Φώτης** εμφανίστηκε εκεί που μέναμε -στα πολύ φιλόξενα ενοικιαζόμενα δωμάτια της **Μαρίας Κουρλή** στο Ταβάρι- με πληροφορίες σχετικά με ένα κλαδί του γενεαλογικού μου δέντρου, μέχρι τώρα εν αγνοία μου! Ακόμα καλύτερα, ο **Φώτης** είχε κανονίσει να συναντηθούμε -εγώ και η **Πετρεά**- με τριτοξαδέρφια μου εκείνο το βράδυ στην πλατεία του χωριού! Η ευγενική οικοδέσποινά μας, **Μαρία Κουρλή**, ανέλαβε το ρόλο της γραμματέως και οργάνωσε το πολύ φορτωμένο κοινωνικό μας

πρόγραμμα. Τα μέλη της οικογένειάς μας χάρισαν γενναιόδωρα νόστιμα γεύματα και ποτέ δεν κουραστήκαμε να απαντάμε στις ερωτήσεις της καταγωγής μου. Η **Χριστίνα Τσαλαβούτη** μας έφερε στο σπίτι της ξαδέλφης της **Ελένης Ζουμπουνέλλη**, δίπλα στην πλατεία του Μεσοτόπου. Η **Χριστίνα** μας έκανε επίσης μια ιδιωτική ξενάγηση στον εντυπωσιακό Αγροτουριστικό Συνεταιρισμό των Γυναικών στα Πλακιά! Τώρα πίσω στη Μασαχουσέτη πρόσθεσα στο γενεαλογικό μου δέντρο τους: **Ντίνο** (Χριστοδούλου), **Γαβρήλο**, **Πόπη** (Χονδρέλλη) και **Χριστίνα** (Τσαλαβούτη), καθώς και όλους τους συζύγους και τα αδέρφια τους! Ο **Νίκος** και εγώ θα μιλήσουμε αυτήν την εβδομάδα για να μοιραστούμε πληροφορίες και να δούμε αν μπορούμε τελικά να συνδέσουμε τις οικογένειες **Hondrellis** του **Μανταμάδου** και του **Μεσοτόπου**. Ευχαριστούμε πολύ όλους για την ζεστή φιλοξενία τους και ανυπομονούμε για το επόμενο ταξίδι μας στο χωριό.

Ποιο είναι το «κλαδί» για το οποίο μιλά η κα Χριστίνα;

Το λοιπόν.... Στα μέσα Αυγούστου βρεθήκαμε με τον αγαπητό φίλο **Ντίνο Χριστοδούλου** έξω από το σπίτι του στο χωριό, δίπλα στο Λαογραφικό Μουσείο. Ο

Δημήτριος και **Μιχάλης Χονδρέλλης**, ευεργέτες του τόπου μας.

Ντίνος μου έδειξε έγγραφα από το οικογενειακό του αρχείο.

Αρχίσαμε να τα ξεφυλλίζουμε. Ένα από αυτά ήταν μια διαθήκη, εξαιρετικά καλογραμμένη από τον συμβολαιογράφο, του πατέρα προς τα παιδιά του εν έτη 1883! Πατέρας ο **Δημήτριος Εμμανουήλ Χονδρέλλης**. Σύζυγός του η **Ευφροσύνη Ράλλη-Καμπούρη** και παιδιά τους οι: **Γαβριήλ**, **Ιγνάτιος**, **Εμμανουήλ**, **Σταυρούλα**, **Μαριγώ**, **Ειρήνη** και **Κλεάνθη**. Εξαιρετική πηγή που μας βοηθά να βγάλουμε κάποια συμπεράσματα: Οι αδερφοί **Χονδρέλλης**, **Δημήτριος** και **Μιχαήλ**, οι οποίοι έζησαν στην Αμερική και χρηματοδότησαν το καμπαναριό της Παναγίας, είναι γιοί του **Γαβριήλ**. Αδερφή τους η **Χριστίνα**, που παντρεύτηκε τον **Δημήτριο Κοντάρα**, γιαγιά της εν λόγω Χριστίνας!

Το καμπαναριό γύρω στα 1970.

Ο **Εμμανουήλ**, ο οποίος αναφέρεται από τον μακαρίτη **Γιάννη Ζαφειριάδη** σαν ένας από τους βιοητζήδες τότε του Μεσοτόπου, είναι ο πατέρας του **Ευάγγελου**, γονιός των γνωστών μας: **Μανόλη**, **Γιώργου**, **Γαβριήλου**, **Ελένης** και **Χρύσας**, εκ των οποίων εν ζωή ο μπαρμπα **Μανόλης Χονδρέλλης** -95 χρονών, ζει στην Ηλιούπολη της Αθήνας. Από τα κορίτσια η **Κλεάνθη** παντρεύτηκε τον **Ιγνάτιο Μιχαηλίδη**. Κόρη τους ήταν η **Δάφνη**, που παντρεύτηκε τον **Δημήτριο Χριστοδούλου**, που διετέλεσε και πρόεδρος του χωριού. Εγγονός του είναι ο **Ντίνος Γεωργ. Χριστοδούλου**. Αδερφός του **Δημητρίου** ήταν ο **Αλέξανδρος Χριστοδούλου**, παππούς της **Χριστίνας Γεωργ. Χριστοδούλου-Τσαλαβούτη**.... Τώρα για τον **Ιγνάτιο** δεν υπάρχουν ίχνη, μέχρι στιγμής, από την πορεία του... Υπάρχει ένας **Ιγνάτιος Χονδρέλλης** στον **Μανταμάδο**. Υπάρχει πιθανότητα να είναι αυτός ο Μεσοτοπίτης **Ιγνάτιος Χονδρέλλης**; Δύσκολο γιατί εκτός από το αν μας βγαίνουν οι ημερομηνίες και τα ονόματα των παιδιών του δεν έχουν σχέση με τα προγονικά του Μεσοτόπου... Αυτό θα μας το δείξει η πρόοδος της επιστήμης, που με την μέθοδο του DNA, μπορεί να μας πει αν υπάρχει συγγένεια σε βάθος επτά γενεών!

Ας πάμε τώρα στον «Μανταμαδιώτη-Νορβηγό» **Νίκο Χονδρέλλη** στον οποίο αναφέρεται η κ. **Χριστίνα**... Μαζί του γνωρίστηκα -μέσω της ίδιας στο Facebook, πριν λίγους μήνες. Ανταλλάξαμε στοιχεία των ερευνών μας και όταν ήταν στην Αθήνα -τέλος Σεπτεμβρίου- προσφέρθηκα να τον βοηθήσω στην έρευνά του. Ένα μεσημέρι και αφού προηγουμένως είχε συναντηθεί με τον **Ντίνο Χριστοδούλου** στο Μοναστηράκι, ανταμώσαμε στην Ηλιούπολη στο φιλόξενο σπίτι της **Καλλιόπης Χονδρέλλη-Παπουτσά**. Ήπιαμε το ρακί με μεζέ, που μας κέρασε η **Πόπη**, κουβεντιάσαμε, είδαμε φωτογραφίες, φωτογραφηθήκαμε, δόθηκε υλικό-σάπιο για την έρευνα μέσω DNA και αποχαιρετιστήκαμε στον σταθμό του metro της Δάφνης. Εμπειρίες όμορφες, πρωτόγνωρες! Τώρα περιμένουμε τα νεότερα συμπεράσματα από τα τεστ που έγιναν σε Μεσότοπο και Ηλιούπολη.

Παρέα με τον **Νίκο Χονδρέλλη**.

Η έρευνα δεν τελειώνει ποτέ! Όπως και το πάθος για να «ριμνήσ» ο καθένας τις ρίζες του. Όποια κι αν είναι τα αποτελέσματα των DNA των «Χονδρέλληδων όπου Γης», ψαχταρούμε -να είμαστε όλοι καλά, να ξανασμίξουμε στον Μεσότοπο, στην πλατεία, στο Ταβάρι! Ευχαριστούμε για την αγάπη σου, καλή μας κα Χριστίνα!